

**Lietuvos Respublikos trišalės tarybos,
Tarybos sekretoriato
ir LR darbuotojų saugos ir sveikatos komisijos veikla 2008 metais
Programa “Užimtumo didinimas“**

Lietuvos Respublikos trišalės tarybos veikla 2008 metais

2008 metais Lietuvos Respublikos trišalė taryba dirbo labai aktyviai - Tarybos sekretoriatas surengė **penkiolika** posėdžių - daugiausiai per trylikos Tarybos veiklos metų laikotarpį. Buvo apsvarstyti **83** socialiniai- ekonominiai klausimai. Dominavusi posėdžiuose svarstytų klausimų tematika – darbo santykių ir darbo apmokėjimo reglamentavimo tobulinimas, socialinių iniciatyvų projektai, trišalio bendradarbiavimo plėtros problemos.

2008 m. buvo surengti **aštuoni eiliniai** Lietuvos Respublikos darbuotojų saugos ir sveikatos komisijos posėdžiai ir vienas specialus - Žuvusiųjų darbe diena paminėti 2008 m. balandžio 28 d. Per metus buvo apsvarstyti **28** klausimai (ataskaita 17 psl.).

Per metus surengta **15** įvairių Tarybos komisijų posėdžių.

Toliau buvos įgyvendinamos Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintos **Socialinio dialogo stiprinimo 2007-2011 metų programos** priemonės (Žin.,2007, Nr. Nr.80-3246). Priemonėms, kurios buvo įgyvendinamos visuose šalies regionuose, panaudota 1.62 mln. lėšų. Taip pat buvo įgyvendinamos Tarybos patvirtintos 2007-2008 metų Socialinio dialogo stiprinimo priemonės: radijo laidos „Trišalis susitarimas“, informacinės-metodinės medžiagos leidyba ir kitos priemonės.

**Trišalės tarybos posėdžių skaičius
1995 – 2008 m.**

<i>1995 m.</i>	<i>1996 m.</i>	<i>1997 m.</i>	<i>1998 m.</i>	<i>1999 m.</i>	<i>2000 m.</i>	<i>2001 m.</i>	<i>2002 m.</i>	<i>2003 m.</i>	<i>2004 m.</i>	<i>2005 m.</i>	<i>2006 m.</i>	<i>2007 m.</i>	<i>2008 m.</i>
5	6	4	10	7	7	10	9	10	10	10	12	10	15

Iš viso 1995 – 2008 m. įvyko **125** Tarybos posėdžiai kuriuose buvo apsvarstyta **836** klausimai. Iš jų:

638 – socialiniai-ekonominiai klausimai

198 – kiti klausimai

Kai kurie svarbesni 2008 m. svarstyti klausimai

2008 M. SAUSIO 22 D. POSĖDIS, Protokolas Nr111

SVARSTYTA

1.Lietuvos Laisvosios rinkos instituto ir Asociacijos „Investors forum“ pasiūlymu buvo apsvarstyti minėtų organizacijų parengti Darbo kodekso pakeitimo projektai, kurių esmė - darbo rinkos liberalizavimas.

Klausimo esmė – liberalizuoti darbo santykius, keisti suminės darbo laiko apskaitos tvarką, supaprastinti priėmimo į darbą ir atleidimo iš darbo procedūras, panaikinti Kodekse numatytą šventinių dienų perkėlimą į po to sekančią darbo dieną ir kt.

NUTARTA. Daugumai siūlymų nepritarti, kai kuriems siūlymams pritarti su išlygomis, nes Tarybos nuomone beveik visas iškeltas darbo santykių problemas galima išspręsti ne keičiant Darbo kodeksą, o pasirašant kolektyvines sutartis.

SVARSTYTA

Dėl Profesinių sąjungų įstatymo projekto

NUTARTA. Pavesti Trišalės tarybos sekretariatui Profesinių sąjungų įstatymo projektą pateikti Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai, kuri nustatyta tvarka teiktų derinti ir tvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybei.

Rezultatas. Projektas nustatyta tvarka buvo išsiųstas derinti ministerijoms. Pagal gautas pastabas projektas tikslinimas ir vėl bus išsiųstas antram derinimui.

SVARSTYTA.

Dėl Lietuvos nacionalinės regioninės politikos priemonių įgyvendinimo

NUTARTA:

1. Vidaus reikalų ministerijos pateiktą informaciją dėl Nacionalinės regioninės politikos įgyvendinimo priemonių priimti žiniai.

2. Trišalės tarybos posėdyje įvertinti Kaimo plėtros programos eigą. Klausimą rengia ir pristato Žemės ūkio ministerija.

3. Taryboje įvertinti Smulkaus ir vidutinio verslo skatinimo programą. Klausimą rengia ir pristato Ūkio ministerija.

Rezultatas. Sekančiuose Tarybos posėdžiuose buvo įvertinta Kaimo plėtros programos eiga ir Smulkaus ir vidutinio verslo skatinimo programa

**LR trišalės tarybos posėdžiuose svarstytų klausimų 1995 – 2008 m.
SUVESTINĖ**

	1995 m.	1996 m.	1997 m.	1998 m.	1999 m.	2000 m.	2001 m.	2002 m.	2003 m.	2004 m.	2005 m.	2006 m.	2007 m.	2008 m.
<i>Visi klausimai</i>	27	44	26	82	70	36	45	65	76	77	71	75	79	97
<i>Socialiniai – ekonominiai</i>	18	32	20	56	48	26	35	49	57	59	58	61	69	83
<i>Kiti</i>	9	12	6	26	22	10	10	16	19	18	13	14	10	14

VASARIO 26 D. POSĖDIS, Protokolas Nr. 112

SVARSTYTA

Dėl Trišalės tarybos nuostatų papildymo 4.4 punktu ir dėl Lietuvos profesinių sąjungų ir darbdavių centrinių (respublikinių) organizacijų susitarimo dėl socialinės partnerystės projekto.

Klausimo esmė: nustatyti profesinių sąjungų organizacijų atstovavimo Trišalėje taryboje kriterijus, numatyti būdus įtraukti į dialogą neasocijuotas profsąjungas.

NUTARTA: 1. Trišalės tarybos nuostatų papildymo 4.4. punkto projektui pritarti;

2. Lietuvos profesinių sąjungų ir darbdavių centrinių (respublikinių) organizacijų susitarimo dėl socialinės partnerystės projektui pritarti;

Rezultatas. Trišalės tarybos nuostatų pakeitimo projektai Taryboje 2008 m. nebuvo svarstyti.

SVARSTYTA

Dėl valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymo projekto.

Projektą pateikė Socialinės apsaugos ir darbo ministerija

Projekto esmė – nustatyti iš valstybės ir savivaldybių biudžetų bei kitų valstybės įsteigtų pinigų fondų lėšų finansuojamų įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo sistemos pagrindus

NUTARTA. Dėl Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymo projekto:

1. Sudaryti dvišalę profesinių sąjungų ir valstybės valdymo institucijų atstovų darbo grupę socialinių partnerių pateiktoms pastaboms ir pasiūlymams Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymo projektui įvertinti ir iki vasario 29 d. suformuoti socialinių partnerių nuomones Lietuvos Respublikos Vyriausybei.

Rezultatas. Projektas derinimo stadijoje.

SVARSTYTA

Dėl komandiruotėje poilsio dienomis išbūto laiko kompensavimo: dėl Darbo kodekso 143, 220 straipsnių ir dėl Valstybės tarnybos įstatymo 41 str. 6 dalies pakeitimo

NUTARTA: 1. Darbo kodekso 143, 220 straipsnių ir Valstybės tarnybos įstatymo 41 str. 6 dalies pakeitimo projektams nepritarti, paliekant esamą komandiruotėje ir kelionėje išbūto laiko apskaitos bei apmokėjimo tvarką;

2. Pasiūlyti Finansų ministerijai padidinti komandiruočių dienpinigius, įvertinant nūdienos faktines komandiruočių asmenų pragyvenimo išlaidas maistui ir kitoms reikmėms.

SVARSTYTA:

Dėl darbo bylų nagrinėjimo teismuose laiko trumpinimo ir kokybės gerinimo

NUTARTA. Pasiūlyti Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai kartu su Valstybine darbo inspekcija parengti pasiūlymų dėl darbo ginčų nagrinėjimo sistemos tobulinimo. Įvertinti galimybes taikyti Lietuvoje Estijoje įdiegtą darbo ginčų nagrinėjimo modelį.

Rezultatas. Pasiūlymų negauta.

SVARSTYTA

Dėl darbo bylų bylinėjimosi išlaidų

NUTARTA: 1. Nepriimti sprendimo dėl bylinėjimosi išlaidų;

2. Pasiūlyti socialiniams partneriams tęsti diskusiją dėl bylinėjimosi išlaidų kompensavimo.

SVARSTYTA

Dėl galimybių teikti darbdaviui informaciją apie darbuotojo kvalifikaciją ir darbo patirtį.

NUTARTA: Pasiūlyti Lietuvos darbo rinkos mokymo tarnybai, Valstybinei darbo inspekcijai, Lietuvos darbo biržai ir Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybai iki 2008 m. balandžio 2 d. pateikti Trišalei tarybai savo siūlomus sprendimų variantus dėl darbuotojų kvalifikacinių pažymėjimų įvedimo galimybių.

Rezultatas. Pasiūlymų dėl darbuotojų kvalifikacinių pažymėjimų įvedimo atsiuntė Lietuvos darbo rinkos mokymo tarnyba, Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba ir Lietuvos darbo birža. Tačiau informacijos apie realius rezultatus sekretoriatas kol kas negavo.

KOVO 18 d. POSĖDIS, Protokolas Nr. 113

SVARSTYTA

Dėl Darbo kodekso 162 str. papildymo 3 dalimi.

Projekto esmė. Švenčių dienoms garantuoti darbuotojui jo vidutinį darbo užmokestį visose darbovietėse.

Projekto teikėjas. Seimo Socialinių reikalų ir darbo komiteto pirmininkas A.Sygas

NUTARTA.

1. Projekto dėl Darbo kodekso 162 str. papildymo 3 dalimi svarstymą atidėti.

2. Pasiūlyti Lietuvos Respublikos Seimo Socialinių reikalų ir darbo komitetui pateikti Trišalei tarybai papildomą informaciją:

- kokie siūlomi kompensavimo šaltiniai už nedarbą švenčių dienomis - iš darbdavio ar valstybės biudžeto lėšų bus mokama darbuotojui;

- kokios papildomos sumos bus nesumokėtos į valstybės fondus, jeigu projektas bus įgyvendintas;

- kokia užsienio patirtis minėtu klausimu.

Rezultatas. Projektas nebuvo įgyvendintas

SVARSTYTA.

1.2. Įstatymo projektas XP – 2739 dėl Darbo kodekso 99, 127, 144, 147, 151 ir 256 straipsnių pakeitimo ir dėl Lietuvos Laisvosios rinkos instituto pasiūlymų dėl darbo laiko reguliavimo lankstumo (DK 147, 149, 150, 151 str. keitimas).

1.3. Dėl Trečiojo investuotojų forumo pasiūlymų Vyriausybei dėl investicinio klimato gerinimo.

Pasiūlymų esmė. Liberalizuoti darbo santykius.

Projektų teikėjai. Seimo narys G. Steponavičius, Lietuvos Laisvosios rinkos institutas, Investuotojų forumas

NUTARTA. Projektus toliau svarstyti Trišalės tarybos komisijose.

Rezultatas. Dėl projektų tęsiasi diskusijos

SVARSTYTA

2. Dėl vyresnio amžiaus asmenų reintegravimo į darbo rinką

Pasiūlymą pateikė Lietuvos profesinių sąjungų konfederacija

Pasiūlymo esmė. Rekomenduoti įtraukti į kolektyvines sutartis nuostatas dėl vyresnio amžiaus asmenų įtraukimo į darbo rinką ypač numatant galimybes kelti kvalifikaciją ir persikvalifikuoti.

NUTARTA: 1. Pasiūlyti rekomendacijos projekto „Dėl vyresnio amžiaus asmenų reintegravimo į darbo rinką“ rengėjams patobulinti projektą pagal Taryboje pateiktas pastabas ir pasiūlymus ir patobulintą redakciją pateikti įvertinti Trišalės tarybos nuolatinėms komisijoms.

Rezultatas. Patikslintą rekomendaciją 2008 m. birželio 17 d. patvirtino Taryba, ji paskelbta Trišalės tarybos tinklapyje.

SVARSTYTA.

Dėl LR darbo užmokesčio dydžių ir socialinės apsaugos išmokų indeksavimo įstatymo projekto pateikimo ir svarstymo procedūrų.

Klausimą pateikė Lietuvos profesinių sąjungų konfederacija

Klausimo esmė. Atkreipti dėmesį, kad Vyriausybė Seimui pateikė Išmokų indeksavimo įstatymo projekto variantą, kuris nebuvo svarstytas Trišalėje taryboje.

NUTARTA: (kovo 18 d. nutarimas) **Dėl LR darbo užmokesčio dydžių ir socialinės apsaugos išmokų indeksavimo įstatymo projekto:**

1. Atkreipti Lietuvos Respublikos Vyriausybės dėmesį, kad teikiant Seimui priėmimui įstatymo projektą nebuvo vadovautasi Lietuvos Respublikos Vyriausybės, profesinių sąjungų ir darbdavių organizacijų 2005 m. birželio 13 d. trišalio susitarimo 4.3 punkto nuostatomis, pagal kurias Vyriausybė įsipareigojo, kad Seimui teikiamų teisės aktų projektų, kurie buvo svarstyti Trišalėje taryboje, aiškinamuose raštuose nurodyti svarstymo Taryboje išvadas.

2. Pasiūlyti Lietuvos Respublikos Vyriausybei pateikti Trišalei tarybai svarstyti darbo užmokesčio dydžių ir socialinės apsaugos išmokų indeksavimo įstatymų projektus.

3. Pavesti Trišalės tarybos sekretoriui pateikti Tarybai informaciją apie projekto svarstymo Taryboje prieš trejetą metų rezultatus.

Rezultatas. Klausimas dėl darbo užmokesčio dydžių, socialinės apsaugos išmokų dar kartą buvo svarstytas 2008 m. balandžio 15 d. neeiliniame Tarybos posėdyje.

BALANDŽIO 15 D. NEEILINIS POSĖDIS, Protokolas Nr. 114

SVARSTYTA.

Dėl LR darbo užmokesčio dydžių ir socialinės apsaugos išmokų indeksavimo įstatymo projekto

Informaciją pateikė Socialinės apsaugos ir darbo ministerija

NUTARTA. (balandžio 15 d. neeilinio posėdžio nutarimas) Dėl Darbo užmokesčio dydžių ir socialinės apsaugos išmokų indeksavimo įstatymo projekto:

1. Fiksuoti atskiras nuomones po balsavimo:

1.1. Profesinių sąjungų ir darbdavių organizacijų atstovai taip pat Švietimo ir mokslo ministerijos atstovas nepritaria įstatymo projektui ir siūlo Trišalei tarybai kreiptis į Lietuvos Respublikos Vyriausybę taip pat į Lietuvos Respublikos Seimą su prašymu dar kartą apsvarstyti Darbo užmokesčio dydžių ir socialinės apsaugos išmokų indeksavimo įstatymo projektą, įvertinant socialinių partnerių siūlymus:

- kurti du atskirus teisės aktų projektus - dėl darbo užmokesčio indeksavimo ir socialinių išmokų indeksavimo;

- taikyti trumpesnę nei dveji metai infliacijos rodiklių vertinimo laikotarpį priimant sprendimus dėl indeksacijos.

1.2. Kiti Lietuvos Respublikos Vyriausybės atstovai – Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Žemės ūkio ministerija, Ūkio ministerija ir Finansų ministerija siūlo pritarti projektui ir Vyriausybės sprendimui svarstyti projektą Seime.

Rezultatas. 2008 m. liepos 15 d. buvo priimtas Minimaliojo darbo užmokesčio dydžių, socialinės apsaugos išmokų ir bazinio bausmių ir nuobaudų dydžio indeksavimo įstatymas Nr. X-1710

SVARSTYTA

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. gegužės 14 d. nutarimo Nr. 587 pakeitimo.

Klausimą pateikė Lietuvos profesinė sąjunga „Solidarumas“

Klausimo esmė. Darbo laiko apskaitos ypatumai aviacijos sektoriuje. Profsąjungų nuomone darbo sąlygos šiame sektoriuje yra bloginamos keičiant Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. gegužės 14 d. nutarimą Nr. 587

NUTARTA. 1. Nesvarstyti klausimo iš esmės šiame posėdyje dėl informacijos stokos.

2. Pasiūlyti Susisiekimo ministerijai:

2.1. Pateikti Trišalei tarybai iki balandžio 22 d. EB reglamento ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo Nr. 587 projekto nuostatų palyginamąją lentelę;

2.2. Sudaryti ministerijos ir socialinių partnerių atstovų darbo grupę ir šioje grupėje tęsti konsultacijas dėl civilinės aviacijos darbuotojų darbo ir poilsio ypatumų reglamentavimo;

3. Apsvarstyti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo Nr. 587 projektą Trišalėje taryboje 2008 m. balandžio 29 d., pakviečiant į posėdį Europos teisės ekspertą.

Rezultatas. Susisiekimo ministerijoje buvo sudaryta darbo grupė, vyko partnerių derybos.

SVARSTYTA

Dėl Trišalės tarybos susitikimo su Lietuvos Respublikos Prezidentu Sodros „lubų“ klausimu Klausimo esmė. Prezidentūra pritarė siūlymams įvesti įmokų į Valstybinio socialinio draudimo fondą ribojimui. Šiam sprendimui nepritarė nacionaliniai profesinių sąjungų ir darbdavių susivienijimai.

NUTARTA:

1. Kreiptis į Lietuvos Respublikos Prezidentą su prašymu organizuoti susitikimą su Trišale taryba, kuriame Tarybos nariai išsakytų savo argumentus dėl įmokų į Valstybinio socialinio draudimo fondą ribojimo – dėl Sodros „lubų“, o taip pat poziciją kitais aktualiais socialiniais ir ekonominiais klausimais.

2. Informuoti Lietuvos Respublikos Prezidentą, Lietuvos Respublikos Seimo narius ir Lietuvos Respublikos Vyriausbę, kad Trišalė taryba nekeičia ne kartą pareikštos nuomonės dėl Sodros „lubų“ taip pat ir dėl siūlymo spręsti pensinių išmokų priklausomybės nuo sumokėtų įmokų klausimą.

3. Fiksuoti, kad:

3.1. Taryba nėra įsitikinusi, jog Sodros įmokų ribojimas paskatins spartesnę ekonominę plėtrą, mažins kuriančių didesnę pridėtinę vertę darbuotojų emigraciją ar jų pritraukimą iš užsienio;

3.2. Taryba nuogaustauja, kad Sodros biudžeto sumažėjimas neigiamai atsilies jos finansuojamoms sritims ir tokiu būdu dar labiau didės socialinė atskirtis;

3.3. Taryba neturi duomenų, kurie patvirtintų, kad Sodros įmokų ribojimas įtakotų užsienio investicijų pritraukimą.

Rezultatas. Buvo kreiptasi į prezidentūrą, tačiau Tarybos susitikimas su Prezidentu neįvyko. 2008 m. rugsėjo mėn. buvo gautas pasiūlymas susitikti su Prezidento patarėjais.

BALANDŽIO 29 D. POSĖDIS, Protokolas Nr. 115

SVARSTYTA.

Dėl Darbo kodekso nuostatų taikymo sprendžiant kolektyvinius ginčus šakos lygmenyje ir dėl kolektyvinių ginčų sprendimų švietimo sistemoje.

Klausimą iškėlė Švietimo ir mokslo ministerija ir profesinės sąjungos

Klausimo esmė - švietimo darbuotojų profsąjungų reikalavimai didinti atlyginimus taip pat profsąjungų tarpusavio nesutarimai dėl derybinės pozicijos su vyriausybe.

NUTARTA: Pritarti Lietuvos profesinių sąjungų konfederacijos iniciatyvai sudaryti darbo grupę, kuri parengtų Darbo kodekso pakeitimus ir papildymus dėl kolektyvinių ginčų tvarkos reglamentavimo šakos lygmenyje. Pasiūlyti minėtai grupei, rengiant pakeitimus ir papildymus, įvertinti Seimo darbo grupės projektą dėl kolektyvinių ginčų sprendimo

Rezultatas. 1. Darbo kodekso pakeitimo projektai parengti nebuvo. Vyko švietimo darbuotojų profsąjungų derybos su Vyriausybe, buvo sutarta didinti mokytojų atlyginimus

SVARSTYTA.

Dėl šventinių dienų perkėlimo – dėl DK 162 str.

Klausimą iškėlė Lietuvos pramonininkų konfederacija

Klausimo esmė – šventinių dienų, jeigu jos sutampa su savaitgaliais, perkėlimas į po to sekančias darbo dienas mažina įmonių pajamas ir su tuo susijusį darbo užmokestį taip pat įmokas į biudžetą.

NUTARTA. Pavesti Trišalės tarybos sekretoriatui informuoti raštu Lietuvos Respublikos Seimo pirmininką apie nekintantį Trišalės tarybos sprendimą pritarti Konstitucijos šventinės dienos įvedimui bei panaikinti šventinių dienų, kurios tradiciškai švenčiamos tik sekmadieniais, perkėlimą į po to sekančias darbo dienas.

Rezultatas. Seimas buvo raštu informuotas. 2008 m. liepos 15 d. buvo priimtas įstatymas Nr. X-1713, kuris įsigalioja nuo 2009 m. sausio 1 d.. Šuo įstatymu panaikintas šventinių dienų, kurios tradiciškai švenčiamos tik sekmadieniais, perkėlimas į po to sekančias darbo dienas, (Žin., 2008, Nr. 87-3470).

SVARSTYTA.

Dėl Valstybinės darbo inspekcijos projektų dėl neblaivių asmenų nušalinimo nuo darbo.

Projektą pateikė Valstybinė darbo inspekcija

Projekto esmė – tobulinti neblaivių asmenų nušalinimo nuo darbo tvarką.

NUTARTA:

1. Iš esmės pritarti „Dėl nušalinimo nuo darbo dėl neblaivumo (girtumo) ar apsvaigimo nuo psichiką veikiančių medžiagų metodinių rekomendacijų“ projektui.
2. Pasiūlyti rekomendacijų rengėjams patikslinti projektą pagal socialinių partnerių pastabas ir pasiūlymus.

Rezultatas. Valstybinės darbo inspekcijos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos 2008 m. gegužės 7 d. įsakymu buvo patvirtinta Nušalinimo nuo darbo dėl neblaivumo (girtumo) ar apsvaigimo nuo psichiką veikiančių medžiagų metodinių rekomendacijų patvirtinimo tvarka (Valstybės Žinios, 2008.05.15, Nr.: 55, publikacijos Nr.: 2113).

GEGUŽĖS 13 D. NEEILINIS POSĖDIS, Protokolas Nr.116

SVARSTYTA.

Dėl įmonių socialinių iniciatyvų įstatymo projekto

Projektą pateikė Lietuvos pramonininkų konfederacija

Projekto esmė – sudaryti teisinės prielaidas socialinėms iniciatyvoms įmonėse

NUTARTA: 1. Pritarti Socialinių iniciatyvų įstatymo projektui, išbraukiant iš 3 str. 2 p. žodžius „,o jeigu įmonėje kolektyvinė sutartis nesudaryta – įmonės ir darbuotojų atstovo rašytiniu susitarimu“.

2. Pasiūlyti Finansų ministerijai pateikti Trišalės tarybos posėdžiui, kuris vyks 2008 m. birželio 17 d., mokesčių įstatymų pataisas.

3. Pasiūlyti Ūkio ministerijai pateikti išvadas dėl galimybių taikyti Socialinių iniciatyvų įstatymą ir su juo susijusias mokesčines lengvatas dalinai iš valstybės biudžeto finansuojamose ir kitose viešojo sektoriaus įstaigose.

Rezultatas. Projektas ir su juo susiję kitų įstatymų pakeitimų projektai toliau buvo svarstomi Taryboje.

SVARSTYTA.

Dėl lėšų beturčių įmonių bankroto administravimui.

Projektą pateikė Ūkio ministerija

Projekto esmė – nustatyti galimybę finansuoti įmonės bankroto administravimo išlaidas iš Garantinio fondo tais atvejais, kai bankrutavusi įmonė neturi lėšų.

NUTARTA: Pasiūlyti Ūkio ministerijai dėl Garantinio ir vaikų išlaikymo fondo lėšų panaudojimo beturčių įmonių bankroto administravimui:

1. Įvertinti socialinių partnerių pastabas ir pasiūlymus;
2. Gauti išvadas dėl pasiūlymų iš Turto banko, Žemės ūkio ministerijos, Teisingumo ministerijos, Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos, Garantinio ir vaikų išlaikymo fondo, Savivaldybių asociacijos ir kitų suinteresuotų institucijų;
3. Pateikti Trišalei tarybai projektus dėl beturčių įmonių bankroto administravimo iš galimų kitų finansavimo šaltinių.

Rezultatas. Projektas tarybai vėliau nebuvo teikiamas.

BIRŽELIO 17 D. POSĖDIS, Protokolas Nr. 117

Dėl minimalios mėnesinės algos ir neapmokestinamų pajamų dydžio

Projektą pateikė Lietuvos profesinių sąjungų Nacionalinių junginių koordinacinis centras (Lietuvos darbo federacija, Lietuvos profesinių sąjungų konfederacija, Lietuvos profesinė sąjunga „Solidarumas“

NUTARTA. 1. Fiksuoti atskiras nuomones dėl minimalios mėnesinės algos (MMA) ir neapmokestinamų pajamų dydžio (NPD):

1.1. Lietuvos profesinių sąjungų nacionaliniai centrai siūlo MMA didinti iki 1000 Lt nuo 2008 m. spalio 1 d., o NPD didinti iki 500 Lt nuo 2009 m. sausio 1 d.

1.2. Lietuvos verslo darbdavių konfederacija siūlo spręsti MMA ir NPD klausimą kompleksiskai išnagrinėjus galimybes naikinti kai kurias PVM lengvatas.

1.3. Lietuvos pramonininkų konfederacija siūlo MMA didinti iki 1000 Lt, o NPD iki 500 Lt, tačiau nenaikinti PVM lengvatų;

1.4. Finansų ministerija, įvertinus nenumatytas papildomas biudžeto išlaidas, siūlo MMA ir NPD didinimui nepritari.

2. Svarstyti MMA ir NPD didinimo klausimą sekančiam Trišalės tarybos posėdyje, prieš tai išnagrinėjus Valstybės kontrolės tyrimo medžiagą dėl MMA ir NPD didinimo poveikio prekių ir paslaugų kainoms ir valstybės biudžetui.

Rezultatas. Projektas Taryboje buvo svarstomas dar keletą kartų, tačiau pasiūlymai 2008 m. įgyvendinti nebuvo.

SVARSTYTA.

Informacija dėl Darbo kodekso pakeitimų (DK 75-1 str.) : dėl kolektyvinių darbo ginčų sprendimo pasitelkiant tarpininką.

NUTARTA. Dėl kolektyvinių ginčų sprendimo pasitelkiant tarpininką:

1. Informaciją priimti žiniai.

2. Pasiūlyti Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai tarpininkų sąrašo formavimo tvarkos projektą pateikti derinti socialiniams partneriams.

Rezultatas. Tarpininkų sąrašo formavimo projektas buvo pateiktas partneriams derinimui, projektas pagal pastabas pakoreguotas ir turėjo būti svarstomas Taryboje, tačiau 2008 m. svarstytas nebuvo.

SVARSTYTA

Dėl šeimos ir darbo pareigų derinimo. Pasiūlymai teisinei bazei.

Projektą pateikė Lietuvos profesinių sąjungų konfederacija

Pasiūlymo esmė – sudaryti palankesnes darbo ir poilsio sąlygas šeimoms, auginančioms vaikus

NUTARTA: 1. Informaciją priimti žiniai.

2. Pasiūlyti socialiniams partneriams, rengiant atitinkamus teisės aktų projektus, įvertinti Lietuvos profesinių sąjungų konfederacijos pasiūlymus dėl teisinės bazės tobulinimo.

3.Rekomenduoti socialiniams partneriams, sudarant sutartis numatyti atitinkamas garantijas kolektyvinėje sutartyje.

LIEPOS 3 D. NEEILINIS IŠPLĖSTINIS POSĖDIS, Protokolas Nr. 118

SVARSTYTA.

1.Dėl viršvalandžių darbo ir darbo naktį apmokėjimo teisinio reguliavimo, dėl Darbo kodekso 193 ir 194 straipsnių pakeitimo projektų.

Klausimą iškėlė darbdavių susivienijimai

Klausimo esmė – 2008 m. gegužės mėn. Seimo priimtos Darbo kodekso (DK)193 ir 194 str. pataisos, kurios neatitiko Trišalėje taryboje suderintų šių straipsnių projektų ir kurias įgyvendinus būtų neadekvačiai padidėję darbdavių finansiniai išpareigojimai darbuotojams. Seimo nariai skubos tvarka pateikė Tarybai naują DK 193 ir 194 str. redakciją (projektas XP-3222(2): kuri iš esmės tenkino Socialinių partnerių lūkesčius.

NUTARTA.1.Pritarti Lietuvos Respublikos darbo kodekso (DK)193 ir 194 straipsnių pateiktam pakeitimo įstatymo projektui XP-3222(2):

2. Pasiūlyti:

2.1. DK 193 straipsnyje „Mokėjimas už viršvalandinių ir nakties darbą“ po žodžių „darbo užmokesčio“ įterpti žodžius „(Kodekso 186 straipsnio 2 dalis)“;

2.2. DK 194 straipsnio 1 dalyje „Mokėjimas už darbą poilsio ir švenčių dienomis“ po žodžių „darbo užmokesčio“ įterpti žodžius „(Kodekso 186 straipsnio 2 dalis)“;

2.3. DK 194 straipsnio 2 dalyje po žodžių „darbo užmokesčio“ įterpti žodžius „(Kodekso 186 straipsnio 2 dalis)“.

3. Prašyti Lietuvos Respublikos Seimą pavesti Lietuvos Respublikos Vyriausybei skubos tvarka paruošti darbo apmokėjimo už viršvalandinių, naktinį darbą, darbą poilsio ir švenčių dienomis aprašo tvarką (papildant LR Vyriausybės 2003.05.27. nutarimą Nr.650).

4. Sudaryti iš socialinių partnerių organizacijų deleguotų ekspertų darbo grupę ir pavesti šiai grupei parengti pasiūlymų dėl darbo apmokėjimo už viršvalandinių, naktinį darbą, darbą poilsio ir švenčių dienomis tvarkos tobulinimo, skiriant į šią grupę po 3 atstovus nuo socialinių partnerių organizacijų.

Rezultatas. 2008 m. liepos 15 d. Seimas priėmė įstatymą Nr. X-1712 (įsigaliojo nuo 2008 m. rugpjūčio 1 d.)(Žin., 2008, Nr. 87-3469), kurio buvo pakeisti DK 193 ir 194 straipsniai pagal partnerių pastabas ir pasiūlymus.

SVARSTYTA

Dėl kreipimosi į Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininką dėl poreikio ir galimybių įvertinti Trišalės tarybos nuomonę svarstant Seime socialinius – ekonominius projektus

Klausimą pateikė: Lietuvos verslo darbdavių konfederacija

Klausimo esmė – pasiūlyti Lietuvos Respublikos Seimui pateikti Trišalei tarybai socialinius – ekonominius teisės aktų projektus nuomonei pareikšti.

NUTARTA. Pavesti Trišalės tarybos sekretoriatui kreiptis į Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininką su pasiūlymu surengti susitikimą su Trišale taryba, kurio metu būtų aptartos galimybės įvertinti Tarybos nuomonę svarstant Seime teisės aktų projektus.

Rezultatas. 2008 m. rugsėjo 3 d. įvyko susitikimas su Lietuvos Respublikos Seimo pirmininku Č.Juršėnu. Susitikimo metu buvo aptartos galimybės pateikti Seimui ir Trišalės tarybos nuomonę socialiniais – ekonominiais klausimais. Kaip vienas iš galimų sprendimo būdų buvo pasiūlyta numatyti Tarybos nuomonės pateikimo Seimui būdus numatyti Seimo statute.

RUGPJŪČIO 19 D. POSĖDIS, Protokolas Nr. 119

SVARSTYTA.

Dėl Lietuvos mokslo, verslo ir gamybos integracijos koncepcijos.

Klausimą pateikė Lietuvos pramonininkų konfederacija

Klausimo esmė – siekis sukurti mokslo ir gamybos integracijos koncepciją, mokslinių tyrimų, technologijų ir inovacijų integruotos plėtros sistemą.

NUTARTA. Pasiūlyti Lietuvos mokslo, verslo ir gamybos integracijos koncepcijos projekto rengėjams:

1. Patikslinti Lietuvos mokslo, verslo ir gamybos integracijos koncepcijos projektą pagal Trišalėje taryboje pareikštas pastabas ir pasiūlymus.

2. Suderinti projektą su Ūkio ministerijos parengtomis strategijomis ir programomis (Valstybės ilgalaikės raidos strategija, Lietuvos ūkio plėtros iki 2015 metų ilgalaikė strategija, Nacionalinė Lisabonos strategijos įgyvendinimo programa ir kitos susijusios strategijos bei programos).

3. Apsvarstyti galimybę surengti konferenciją po to, kai koncepcija bus patikslinta ir suderinta su 2 punkte paminėtomis strategijomis ir programomis.

SVARSTYTA

Dėl Lietuvos laisvosios rinkos instituto pasiūlymų dėl darbo rinkos liberalizavimo.

Klausimą pateikė Socialinės apsaugos ir darbo ministerija Vyriausybės kanceliarijos pavedimu

NUTARTA. Pasiūlyti Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai sudaryti darbo grupę ir šiai grupei pavesti išnagrinėti gautus pasiūlymus dėl darbo santykius ir darbo apmokėjimą reglamentuojančių teisės aktų tobulinimo.

Rezultatas. 2008 m. liepos-spalio mėn. buvo gauta iš įvairių institucijų daug naujų pasiūlymų dėl darbo santykių reguliavimo, todėl nebuvo apsispręsta dėl darbo grupės veiklos galimų prioritetų.

SVARSTYTA.

Dėl Trišalės tarybos nutarimų vykdymo:

Dėl kreipimosi į Lietuvos Respublikos Prezidentą;

Klausimo esmė- Surengti diskusiją su Prezidentu ir pasiūlyti atsižvelgti į Trišalės tarybos nuomonę esminiais socialinio dialogo klausimais

NUTARTA. Pavesti Trišalės tarybos sekretoriui:

1. Suredaguoti Tarybos kreipimosi į Lietuvos Respublikos Prezidentą tekstą pagal socialinių partnerių pastabas ir pasiūlymus ir pateikti partneriams derinimui.

2. Suderintą kreipimosi tekstą išsiųsti į Prezidentūrą ir paskelbti žiniasklaidoje.

Rezultatas. Kreipimosi tekstas buvo parengtas ir paskelbtas dienraštyje „Lietuvos rytas“.

SVARSTYTA.

Dėl dalyvavimo pilietinių organizacijų forume Rygoje rugsėjo 25-26 dienomis

Klausimo esmė – Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto kvietimas dalyvauti Lietuvos socialinių partnerių delegacijai pilietinių organizacijų forume Rygoje rugsėjo 25-26 dienomis

NUTARTA. Dėl dalyvavimo pilietinių organizacijų forume:

Pasiūlyti Profesinių sąjungų nacionaliniams susivienijimams išnagrinėti galimybę finansuoti Trišalės tarybos delegacijos dalyvavimo Rygoje Europos Ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto rengiamoje rugsėjo 25-26 dienomis konferencijoje „Pilietinio dialogo plėtra Baltijos valstybėse“ kelionės ir nakvynės išlaidas iš Socialinio dialogo Lietuvoje stiprinimo 2007-2011 metų programos priemonių plano įgyvendinimui skirtų lėšų.

Rezultatas. Forume Rygoje rugsėjo 25-26 d. dalyvavo Lietuvos socialinių partnerių delegacija.

RUGSĖJO 9 D. KONSULTACINIS POSĖDIS, Protokolas N. 120

SVARSTYTA

1. Dėl pilietinio dialogo institucijos Lietuvoje steigimo.

Klausimą pateikė Vyriausybės kanceliarija atsižvelgdama į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto rekomendaciją steigti Lietuvoje Ekonomikos ir ir socialinių reikalų tarybą taip pat į Lietuvos mokslų akademijos ir kitų nevyriausybinių organizacijų siūlymus.

Klausimo esmė – Lietuvoje yra socialinio dialogo institucija-Trišalė taryba, tačiau nėra pilietinio dialogo institucijos, kurioje būtų atstovaujamos III sektoriaus organizacijos.

NUTARTA. *(Nutarimo projektas, kuris buvo teikiamas svarstyti ir tvirtinti sekančiame Trišalės tarybos posėdyje, nes susitarimas šiuo klausimu nebuvo pasiektas.*

Lietuvos Respublikos trišalė taryba, įvertinusi pasiūlymus dėl pilietinio dialogo institucijos Lietuvoje steigimo, ir atsižvelgdama į poreikį tobulinti socialinį ir pilietinį nutaria:

1. Išplėsti Tarybą iki dvidešimt vieno nario, papildant ją naujais nariais vadovaujantis Trišalės tarybos nuostatų 4 punkte nustatyta tvarka.

2. Fiksuoti Lietuvos pramonininkų konfederacijos pasiūlymą įtraukti į darbdavių atstovų grupę Lietuvos žemės ūkio rūmų ir Lietuvos prekybos, pramonės ir amatų rūmų asociacijos atstovus.

3. Sudaryti iš Trišalės tarybos narių koordinacinę darbo grupę (šeši Tarybos nariai) šiai grupei pavedant atlikti keturšalio Pilietinio dialogo komiteto (toliau-komitetas) prie Trišalės tarybos steigimo darbus:

3.1. Parengti komiteto nuostatus, šiuose nuostatuose apibrėžiant komiteto formavimo, Taryboje neatstovaujamų nevyriausybinių organizacijų (NVO) ir jų delegatų atrankos, atsakomybės, kompetencijos ir kt. klausimus.

3.2. Suformuoti komitetą pariteto pagrindais iš Trišalės tarybos narių ir deleguotų NVO atstovų, pavesti Trišalės tarybos sekretoriatui organizuoti komiteto darbą;

4. Perspektyvoje Trišalėje taryboje įvertinus Pilietinio dialogo komiteto darbą, parengti pasiūlymų dėl NVO atstovų inkorporavimo į Trišalę tarybą, tokiu būdu reformuojant Trišalę tarybą į keturšaliu pagrindu sudaromą Lietuvos ekonominę ir socialinę tarybą.

5. Pavesti Tarybos sekretoriatui konsultacinio posėdžio nutarimo projektą Pilietinio dialogo klausimu pateikti derinti Tarybai, kuri sprendimą šiuo klausimu priimtų kitame posėdyje.

Rezultatas. Dėl socialinių partnerių nuomonių skirtumo projektas liko neįgyvendintas. Diskusijos pilietinio dialogo vystymo klausimu tęsiasi.

SVARSTYTA.

Dėl Lietuvos prekybos, pramonės ir amatų rūmų asociacijos atstovo įtraukimo į Trišalę tarybą

Klausimą pateikė Vyriausybės kanceliarija Lietuvos prekybos, pramonės ir amatų rūmų asociacijos prašymu.

NUTARTA. Pasiūlyti Lietuvos pramonininkų konfederacijai ir Lietuvos verslo darbdavių konfederacijai išspręsti tarpusavio konsultacijų keliu Lietuvos prekybos, pramonės ir amatų rūmų asociacijos atstovo įtraukimo į Trišalės tarybos sudėtį klausimą ir pateikti informaciją apie sprendimą sekančiame Tarybos posėdyje.

SVARSTYTA.

Dėl Trišalių tarybų įstatymo projekto rengimo. Vilniaus apskrities trišalės tarybos pasiūlymas.

Klausimą pateikė Vyriausybės kanceliarija, vadovaudamasi Vilniaus apskrities trišalės tarybos prašymu.

Klausimo esmė – Vilniaus apskrities trišalės tarybos nuomone trišalis bendradarbiavimas Lietuvoje nėra reglamentuotas įstatymu.

NUTARTA.

1. Trišalių tarybų įstatymo projekto nerengti.

2.Pasiūlyti Vilniaus apskrities administracijai rengiant apskrities trišalės tarybos nuostatų tobulinimo projektus, vadovautis Tarptautinės darbo organizacijos 144 konvencijos normomis, Lietuvos Respublikos darbo kodekso II skyriaus nuostatomis, taip pat Lietuvos Respublikos trišalės tarybos nuostatais ir veiklos praktika.

RUGSĖJO 30 D. POSĖDIS, Protokolas Nr. 121

SVARSTYTA

Dėl Lietuvos žemės ūkio rūmų ir Lietuvos prekybos, pramonės ir amatų rūmų atstovų Trišalėje taryboje.

Klausimo esmė -Lietuvos žemės ūkio rūmų ir Lietuvos prekybos, pramonės ir amatų rūmų prašymai įtraukti jų atstovus į Trišalę tarybą.

NUTARTA. Klausimo Dėl Lietuvos žemės ūkio rūmų ir Lietuvos prekybos, pramonės ir amatų rūmų atstovų Trišalėje taryboje svarstymą atidėti kitam Tarybos posėdžiui

SPALIO 21 D. neeilinis posėdis, Protokolas Nr. 122

SVARSTYTA.

Dėl 2009 m. Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto

Klausimas iškeltas socialinių partnerių reikalavimu

Klausimo esmė- pasiūlymas dengti Valstybinio socialinio fondo 2009 m biudžeto trūkumą didinant darbuotojų įmoką į fondą nuo 3 proc. iki 4 proc.

NUTARTA

1. Nepritarti darbuotojų, apdraustųjų valstybiniu socialiniu draudimu, įnašų į Valstybinio socialinio draudimo fondą (VSDF) didinimui iki 4 proc.

2.Pasiūlyti nacionaliniams profesinių sąjungų ir darbdavių organizacijų susivienijimams įvertinti Trišalės tarybos 2008 m. spalio 21 d. posėdyje pareikštas nuomones dėl VSDF biudžeto subalansavimo ir pateikti savo siūlymus VSDF trišalei tarybai taip pat Lietuvos Respublikos trišalei tarybai.

3. Pasiūlyti VSDF valdybai iki spalio 28 d. Fondo trišalėje taryboje organizuoti galimų priemonių dėl 2009 m. fondo biudžeto subalansavimo svarstymą. Į posėdžius pakviesti Finansų ministerijos, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos specialistus taip pat suinteresuotus nacionalinių profesinių sąjungų ir darbdavių organizacijų atstovus bei ekspertus taip pat Draudimo priežiūros komisijos ir Vertybinių popierių komisijos atstovus.

4. VSDF trišalės tarybos posėdžiuose įvertinti šias socialinių partnerių 2008 m. spalio 21 d. posėdyje pateiktas nuomones dėl VSDF biudžeto subalansavimo:

- teikti VSDF biudžetui paramą iš valstybės biudžeto, ieškant finansavimo šaltinių, panaikinant kai kurias išimtines mokesčių lengvatas, (gyventojų pajamų 15 proc. mokesčio lengvata, PVM lengvatos), įvedant nekilnojamojo turto mokesčių ir kt.;
- peržiūrėti, ar visi darbuotojai turi socialines garantijas ir plėsti socialinę apsaugą;
- įvertinti galimybę sumažinti VSDF įmokas į privačius pensijų fondus;
- įvertinti galimybes ir tikslingumą draudžiamiesiems asmenims grįžti iš privačių fondų į VSDF;
- ieškoti rezervų įmokų į VSDF surinkimo padidinimui;
- nagrinėti galimybę atidėti vėlesniam laikotarpiui neišmokėtų pensijų išmokėjimą;
- įvertinti VSDF administracijos išlaikymo išlaidų pagrįstumą;
- svarstyti minimalios mėnesinės algos ir neapmokestinamų pajamų dydžio klausimą;
- išnagrinėti kitas galimas VSDF biudžeto subalansavimo priemones.

5. Konsultacijų keliu išnagrinėti teigiamas ir neigiamas siūlomų priemonių pasekmes.

6. Trišalės tarybos posėdį, planuotą spalio 28 d., siūlyti perkelti į lapkričio 11 d. ir posėdyje apsvaistyti VSDF trišalės tarybos rekomendacijas dėl VSDF biudžeto subalansavimo.

Rezultatas. Įmokos į Sodros biudžetą iki 4 proc. nebuvo didinamos. Ieškota kitų būdų subalansuoti fondo biudžetą.

LAPKRIČIO 11 D. POSĖDIS, Protokolas Nr. 123

SVARSTYTA

Dėl 2009 m. Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto subalansavimo priemonių:

- 1.1. Dėl Minimalios mėnesinės algos ir neapmokestinamų pajamų dydžio;
- 1.2. Dėl apdraustųjų aprėpties didinimo (žemės ūkio sektorius, autorinės sutartys, advokatai, notariai, verslo liudijimai ir t.t.);
- 1.3. Dėl Socialinio draudimo įmokų tarifo dalies, pervedamos į pensijų fondus, mažinimo;
- 1.4. Dėl dirbusių pensininkų pensijų nepriemokos grąžinimo termino atidėjimo;
- 1.5. Dėl Sodros administravimo sąnaudų optimizavimo;
- 1.6. Dėl valstybės biudžeto galimybių didinimo (naikinant PVM lengvatas ir kt. priemones).

NUTARTA: Suteikti įgaliojimus Trišalės tarybos sudarytai redakcinei darbo grupei parengti pareiškimą dėl 2009 m. Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto subalansavimo priemonių.

Rezultatas. Trišalės tarybos redakcinė darbo grupė parengė pareiškimą ir pateikė Lietuvos Respublikos Seimui

SVARSTYTA.

Dėl Darbo kodekso 45 str. papildymo 7 dalimi – dėl Trišalės tarybos sekretoriato įstatyminio pagrindo.

Projektą pateikė Socialinės apsaugos ir darbo ministerija

Projekto esmė. Trišalės tarybos sekretoriatas nuo įsteigimo (1998 m.) veikia kaip viešojo administravimo institucija, tačiau jo statusas neįteisintas įstatyme.

NUTARTA. Sudaryti Trišalės tarybos atstovų darbo grupę (V. Puskepalis, A. Kvedaravičius, A. Jašinskienė, J. Guzavičius, M. Aleliūnas, D. Arlauskas) ir pavesti šiai grupei parengti siūlymų dėl Trišalės tarybos sekretoriato statuso sureguliuavimo.

Rezultatas. Klausimas liko neišspręstas.

SVARSTYTA.

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo projekto „Dėl tarpininkų sąrašo sudarymo“.

Projektą pateikė Socialinės apsaugos ir darbo ministerija

Projekto esmė. Būtinybė patvirtinti kolektyvinių ginčų sąrašo sudarymo tvarką.

NUTARTA. Projekto svarstymą atidėti kitam Trišalės tarybos posėdžiui

Rezultatas. Klausimo svarstymas Taryboje keletą kartų buvo atidėtas ir liko neišspręstas.

SVARSTYTA.

Dėl Trišalės tarybos nuostatų pakeitimo ir papildymo.

Klausimo esmė. Būtinybė tobulinti nuostatus

NUTARTA. Trišalės tarybos nuostatų pakeitimo ir papildymo projektą atidėti kitam Trišalės tarybos posėdžiui.

Rezultatas. Klausimo svarstymas Taryboje keletą kartų buvo atidėtas ir liko neišspręstas.

SVARSTYTA.

Informacija dėl Lietuvos žemės ūkio rūmų ir Lietuvos prekybos, pramonės ir amatų rūmų atstovų Trišalėje taryboje.

NUTARTA. Trišalę tarybą išplėsti iki 21 nario, kiekvienai šaliai deleguojant į Tarybą papildomai po du atstovus Tarybos nuostatų 4.1-4.3 punktuose numatyta tvarka.

Rezultatas. Gruodžio 19 d, profesinių sąjungų ir darbdavių organizacijų konsultaciniame posėdyje klausimas buvo dar kartą svarstytas. Sutarta, kad bus laikomasi 2008 m. lapkričio 11 d. susitarimo, pagal kurį socialiniai partneriai į Tarybą deleguos po 7 atstovus. Iš darbdavių pusės į Tarybą papildomai bus įtraukti Lietuvos žemės rūmų ir Lietuvos amatų, pramonės ir prekybos rūmų asociacijos atstovai.

LAPKRIČIO 25 D. NEEILINIS POSĖDIS, Protokolas Nr. 124

SVARSTYTA.

Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Statuto 60 str. ir 64 str. pakeitimo projektų.

Klausimo esmė – naujai išrinkto Seimo planai perduoti Seimo Socialinių reikalų ir darbo komiteto dalį funkcijų Ekonomikos komitetui

NUTARIMAS

Trišalė taryba iš esmės pritaria Lietuvos Respublikos Seimo koalicijos žingsniams, kurie pagerintų ekonominę ir socialinę situaciją Lietuvoje. Tačiau Taryba negali pritarti neargumentuotoms pertvarkoms, kuriomis numatomas darbo ir socialinių funkcijų atskyrimas.

Nutarta. Nepritarti Seimo statuto 60 str. ir 64 str. pakeitimo projektams (Trišalės tarybos motyvai pridedami).

Rezultatas. Seimo Socialinių reikalų ir darbo komiteto funkcijos nebuvo iš esmės keičiamos. Taip pat 2008 metais Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos dalis funkcijų nebuvo perduotos Ūkio ministerijai.

GRUODŽIO 19 D. DVIŠALIS KONSULTACINIS POSĖDIS, Protokolas Nr.125

SVARSTYTA

Trišalės tarybos pareiškimas Vyriausybei dėl dialogo atnaujinimo.

LPK parengtas pareiškimo projektas dėl socialinės partnerystės.

LPSK projektas „Bendri reikalavimai“.

Dėl atstovų į Tarybą delegavimo (5-7 atstovai).

Pasiūlymų esmė – pareikšti profesinių sąjungų ir darbdavių nuomonę dėl trišalio bendradarbiavimo perspektyvų, dėl svarstytinų socialinių-ekonominių aktualijų, dėl įtraukimo nevyriausybinių organizacijų įtraukimo į Tarybos veiklą.

NUTARTA. Kreiptis į Lietuvos Respublikos Vyriausybę su atitinkamais pareiškimais.

Kiti darbai 2008 metais

Radijo laidos

2008-aisiais metais Trišalės tarybos sekretoriatas kartu su Lietuvos radiju organizavo tęstinį laidų ciklą „Trišalis susitarimas“. Šio ciklo radijo laidose dalyvavo LR trišalės tarybos nariai, profesinių sąjungų, įvairių valstybės institucijų bei asocijuotų verslo struktūrų atstovai.

Radijo laidos buvo transliuojamos kas antrą savaitę per Lietuvos radijo pirmąją programą nuo 16:00 iki 16:30. „Trišalis susitarimas“ transliuotas tiesioginiame eterje, todėl laidos

klausytojams buvo sudaryta galimybė skambinti į studiją ir pateikti klausimus pašnekovams ar išsakyti savo nuomonę.

Leidyba

Sekretoriatas parengė ir išleido 9 lankstinukus ir brošiūrą Darbo kodekso ir socialinio dialogo temomis.

SEKRETORIATO KORESPONDENCIJA IR INTERNETAS

2008 m. sausio 4 d. – gruodžio 30 d. laikotarpiu Trišalės tarybos sekretoriatas parengė ir išsiuntė apie 3000 raštų ir paketų su Tarybos ir jos komisijų medžiaga, Sekretoriato dokumentais ir kt. Susirašinėjimas vyko su Lietuvos Respublikos Prezidentūra, Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininku, komitetų nariais, Lietuvos Respublikos Vyriausybe, įvairiomis ministerijomis (Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Ūkio ministerija, Susisiekimo ministerija, Finansų ministerija, Vidaus reikalų ministerija, Žemės ūkio ministerija, Švietimo ir mokslo ministerija bei kt.) ir joms pavaldžioms institucijoms, taip pat su nacionalinėmis, regioninėmis, šakinėmis darbdavių ir profesinių sąjungų organizacijomis, su miestų ir apskričių trišalėmis tarybomis, kitomis įstaigomis – asociacija „LINA VA“, LR vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus įstaiga, Lietuvos laisvosios rinkos institutu, Valstybinio socialinio fondo valdyba, Kinijos Liaudies Respublikos ambasada Lietuvoje ir kt.

Taip pat vyko susirašinėjimas su Europos gyvenimo ir darbo sąlygų gerinimo fondu, Europos ekonominių ir socialinių reikalų komitetui, Tarptautinei darbo organizacijai buvo raštu teikiama informacija, pildomos anketos ir klausimynai.

Trišalės tarybos sekretoriatas informaciją apie Trišalės tarybos veiklą nuolat skelbė interneto svetainėje www.lrtt.lt. Naujausia ir aktualiusia informacija apie Tarybos ir jos nuolatinių komisijų posėdžius, darbo grupių susitikimus, Lietuvos Respublikos darbuotojų saugos ir sveikatos komisijos veiklą, regioninių trišalių tarybų posėdžius ir kitus renginius nuolat pateikiama rubrikoje „Naujienos“. Kitose rubrikose taip pat skelbiama įvairi informacija apie socialinį dialogą. 2008 – aisiais metais interneto svetainė buvo papildyta nauja rubrika, kurioje skelbiama aktualiusia informacija apie Lietuvos Respublikos darbuotojų saugos ir sveikatos komisijos veiklą.

Lietuvos Respublikos darbuotojų saugos ir sveikatos komisijos veikla 2008 metais

Vienas iš darbų, kurį nuolatinais nuo 2005 m. lapkričio mėn. atlieka Trišalės tarybos sekretoriatas – Lietuvos Respublikos darbuotojų saugos ir sveikatos komisijos veiklos organizavimas.

2008 m. įvyko aštuoni eiliniai Lietuvos Respublikos darbuotojų saugos ir sveikatos komisijos posėdžiai ir vienas specialus - Žuvusiųjų darbe dienai paminėti 2008 m. balandžio 28 d. Per metus buvo apsvarstyti 28 klausimai.

2008 m. sausio 31 d. posėdyje apsvarstyti 4 klausimai. Išklaudyta Valstybinės darbo inspekcijos informacija už 2007 metus apie darbuotojus, mirusius darbo vietose, ir darbuotojus, kuriems buvo nustatytos profesinės ligos laikotarpyje per 12 kalendorinių mėnesių po profilaktinio sveikatos patikrinimo (medžiaga bus teikiama Valstybinei medicinos audito inspekcijai dėl sveikatos patikrinimų kokybės). Nuspręsta šią medžiagą pateikti Sveikatos apsaugos ministerijai ir

Valstybinei medicinos audito inspekcijai. Aptartos Valstybinės darbo inspekcijos veiklos kryptys ir prioritetai 2008 metais. Valstybinei darbo inspekcijai buvo pasiūlyta patikslinti veiklos kryptis ir prioritetus pagal socialinių partnerių pateiktas pastabas ir pasiūlymus. Svarstytas prevencijos priemonių, numatomų įgyvendinti 2008 m. Lietuvos įmonėse iš Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto, sąrašo projektas ir pavesta Valstybinei darbo inspekcijai patikslinti prevencijos priemonių pavadinimus, kryptių sąrašus taip pat pasiūlyta, atsižvelgiant į socialinių partnerių pastabas ir pasiūlymus, pateikti pataisytą projektą socialinių partnerių įvertinimui. Paskutiniu svarstytu klausimu dėl užsakomojo darbo „Fiziologinių parametrų monitoringo sistemos dispečeriams sukūrimas“ rezultatų pristatymo ir maketo demonstravimo socialiniai partneriai nusprendė pasiūlyti užsakomojo darbo vykdytojams surengti darbo rezultatų pristatymą potencialiems šios įrangos gamintojams.

2008 m. vasario 14 d. posėdyje buvo svarstomi 3 klausimai. Svarstytas prevencijos priemonių, numatomų įgyvendinti 2008 m. Lietuvos įmonėse iš Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto, sąrašo projektas. Pasiūlyta patikslinti projekto priemonių pavadinimus, terminiją. Antruoju klausimu dėl profesinių ligų tyrimo, nustatymo ir problemų sprendimo būdų nutarta pasiūlyti Sveikatos apsaugos ministerijai parengti sisteminių planą dėl gydytojų kvalifikacijos, vertinant profesines ligas, tobulinimo. Svarstytas įmonių darbuotojų saugos ir sveikatos tarnybų pavyzdinių nuostatų projektas, kurį pasiūlyta Socialinės apsaugos ministerijai patikslinti pagal socialinių partnerių pastabas ir pasiūlymus.

2008 m. kovo 28 d. vykusiame posėdyje buvo apsvarstyti 5 klausimai. Pirmuoju klausimu („Informacija dėl potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros, būklės, nelaimingi atsitikimai vykdant potencialiai pavojingų įrenginių priežiūrą, valstybės registro funkcionavimo ir kt.“) nuspręsta parengti teisės aktą, remiantis užsienio šalių praktika dėl potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros naudojimo ar nenaudojimo. Komisijos nariai pritarė Lietuvos Respublikos darbo kodekso 266 straipsnio 1 dalies papildymo 6 punktu įstatymo projektui, pasiūlant jį tobulinti įstatymo rengėjams. Posėdyje pritarta Lietuvos Respublikos darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo 39 straipsnio 4 dalies pakeitimo įstatymo projektui. Išklaudyta informacija apie Sveikatos apsaugos ministerijos poziciją dėl privalomų sveikatos tikrinimų ir nutarta pakviesti į Darbuotojų saugos ir sveikatos komisijos posėdį Sveikatos apsaugos ministerijos Asmens sveikatos skyriaus atstovą bei pasiūlyti Nacionalinei sveikatos tarybai apsvarstyti klausimą „Darbuotojų sauga ir sveikata darbo vietoje“.

2008 m. balandžio 28 d. surengtas specialus Darbuotojų saugos ir sveikatos komisijos posėdis Pasaulinei žuvusiųjų darbe dienai paminėti. Posėdyje dalyvavo Lietuvos Respublikos Seimo Socialinių reikalų ir darbo komiteto nariai, Lietuvos profesinių sąjungų bei darbdavių organizacijų atstovai, Lietuvos Respublikos darbuotojų saugos ir sveikatos komisijos nariai. Įžanginį žodį tarė Socialinės apsaugos ir darbo ministrė V. Blinkevičiūtė ir Seimo Socialinių reikalų ir darbo komiteto pirmininkas A. Sysas. Vyriausiasis valstybinis darbo inspektorius M. Pluktas apžvelgė darbuotojų saugos ir sveikatos būklę bei tendencijas 2006 – 2007 m.

2008 m. gegužės 22 d. posėdyje apsvarstyti 3 klausimai. Svarstyta Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto lėšų, skirtų nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų prevencijai 2007 metais, panaudojimo ataskaita. Pavesta Valstybinės darbo inspekcijos komisijai svarstyti atsisakiusių įmonių lėšų panaudojimą bei klausimą dėl drausminančių priemonių įmonėms, kurios atsisako joms paskirtų lėšų prevencijai. Nuspręsta pritariti Lietuvos Respublikos vyriausiojo valstybinio darbo inspektoriaus įsakymo „Dėl Informacijos apie darbuotojų saugos būklę ir darbo vietų atitiktį darbuotojų saugos ir sveikatos norminių teisės aktų reikalavimams teikimo tvarka“ projektui, jį patikslinant pagal pateiktas socialinių partnerių pastabas ir pasiūlymus. Pasiūlyta Valstybinei darbo inspekcijai parengti projektus ir pateikti juos Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai šiais

klausimais: dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. gruodžio 22 d. nutarimo Nr. 1422 „Dėl lėšų, skirtų nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų prevencijai, panaudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2005, Nr. 152-5599) tobulinimo; dėl Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų prevencinių priemonių, kurioms įgyvendinti gali būti naudojamos Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto lėšos, kryptų sąrašo (Žin., 2006, Nr. 6-223) tobulinimo.

2008 m. birželio 19 d. darbotvarkę sudarė 5 klausimai. Posėdyje išklaudyta Lietuvos Respublikos valstybinės darbo inspekcijos informacija apie nelaimingus atsitikimus darbe 2008 m. I pusmetį ir atskirai 2008 m. gegužės – birželio mėn. Nutarta pavesti Valstybinei darbo inspekcijai parengti visų metų ketvirčių ataskaitą apie nelaimingus atsitikimus darbe ir pateikti įvertinti Darbuotojų saugos ir sveikatos komisijai. Pasiūlyta sekančiame posėdyje išklaudyti Lietuvos darbo rinkos mokymo tarnybos informaciją apie mokymus darbuotojų saugos ir sveikatos srityje. Komisija pasiūlė Valstybinei darbo inspekcijai įvertinti socialinių partnerių pastabas ir pasiūlymus dėl Lietuvos Respublikos vyriausiojo valstybinio darbo inspektoriaus įsakymo „Dėl Informacijos apie darbuotojų saugos būklę ir darbo vietų atitiktį darbuotojų saugos ir sveikatos norminių teisės aktų reikalavimams teikimo tvarka“ projekto. Išklaudyta informacija dėl įgaliotų įstaigų prižiūrimų ir valstybės registre registruojamų potencialiai pavojingų įrenginių (nurodant jų parametrus) sąrašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2004 m. lapkričio 9 d. įsakymu Nr.A1-246 (Žin., 2004, [Nr.166-6070](#)), [pakeitimo ir papildymo projekto bei](#) pasiūlyta projekto rengėjams parengti išsamią informaciją dėl kiekvieno siūlymo įtraukimo į Valstybės registre registruojamų potencialiai pavojingų įrenginių sąrašą ir teikti derinti darbo tvarka. Priimtas žiniai Valstybės registre neregistruojamų potencialiai pavojingų įrenginių (kuriems privalomas techninės būklės patikrinimas po sumontavimo, prieš pradėdant pirmą kartą naudoti) sąrašo projektas.

2008 m. birželio 27 d. vykusiame posėdyje svarstytas klausimas dėl Valstybinių ir privačių įmonių profesinių sąjungų siūlymų. Nuspręsta pagal pateiktą informaciją parengti atsakymą ir informuoti Valstybinių ir privačių įmonių profesinę sąjungą, kad keisti norminius teisės aktus yra netikslinga.

2008 m. rugsėjo 25 d. posėdyje buvo aptarti 3 klausimai. Nutarta priimti žiniai informaciją apie Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto lėšų, 2008 m. skirtų nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų prevencijai, panaudojimo ataskaitą bei teikti pasiūlymus dėl priemonių, kuriomis būtų pasiektas efektyvesnis Valstybinio socialinio draudimo fondo lėšų, skirtų nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų prevencijai, panaudojimas. Antruoju klausimu nutarta koreguoti Lietuvos Respublikos valstybinės darbo inspekcijos pateiktą Pasiūlymų bei priemonių projektą dėl darbuotojų saugos ir sveikatos būklę bei darbo įstatymų vykdymą šalies įmonėse, įstaigose ir organizacijose 2007 m. ir 2008 m. I pusmetyje ir teikti jį svarstyti Trišalei tarybai. Trišaliu principu sudaryti darbo grupę, vyksiančią į Estiją Trišalės ginčų komisijos darbo analizei. Nuspręsta surengti konsultacinį pasitarimą su Lietuvos statybininkų asociacija. Pasiūlyta Lietuvos darbo rinkos mokymo tarnybai peržvelgti galiojančią profesinio mokymo sistemą ir ją tobulinti.

2008 m. gruodžio 4 d. įvyko paskutinis 2008 m. Darbuotojų saugos ir sveikatos komisijos posėdis, kuriame buvo išklaudyta informacija apie atliktus tyrimus: „Medicinos darbuotojų psichosocialinių darbo sąlygų tyrimas ir rekomendacijos kaip jas gerinti parengimas“; „Skeleto ir raumenų sistemos profesinių pakenkimų rizika ir jos prevencija baldų gamybos įmonėse“; „Įmonių darbuotojų saugos ir sveikatos tarnybų specialistų mokymo organizavimo, mokymo paslaugų kokybės, įmonės darbuotojų saugos ir sveikatos specialistų darbo praktikos įmonėse tyrimas“; „Darbdavių, jiems atstovaujančių asmenų mokymo ir žinių tikrinimo (atestavimo) darbuotojų saugos ir sveikatos klausimais poreikio ir tikslingumo tyrimas“.

PROGRAMA „UŽIMTUMO DIDINIMAS“

2007 m. liepos 11 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybė nutarimu Nr.729 patvirtino Socialinio dialogo Lietuvoje stiprinimo 2007-2011 metų programą ir jos priemones (Žin., 2007, 80-3246). Programos paskirtis-plėtoti ir stiprinti socialinį dialogą.

Viena iš svarbiausių programos priemonių - socialinio dialogo ir trišalio bendradarbiavimo stiprinimas regionuose. Lietuvos darbo federacija, Lietuvos profesinių sąjungų konfederacija ir Lietuvos profesinė sąjunga „Solidarumas“ 2007- 2008 m. laikotarpiu įsteigė koordinacinius centrus Kaune, Klaipėdoje, Utenoje, Panevėžyje, Anykščiuose, Varėnoje, Elektrėnuose, Naujojoje Akmenėje. 2008 m. pabaigoje Lietuvos darbo federacija įsteigė dar du centrus- Alytuje ir Marijampolėje. Profsąjungos rūpinosi naujų trišalių tarybų steigimu ir jau esančių veiklos stiprinimu. Regioninės trišalės tarybos veikia Vilniaus apskrityje, Vilniaus mieste, Kauno mieste, Klaipėdos mieste, Šiaulių mieste, (atkurta š.m. birželio mėn.), Panevėžio mieste, Mažeikiuose (įsteigta 2007 m. gruodžio mėn.), Utenoje (įsteigta 2008 m. gegužės mėn.), Ukmergės raj. (įsteigta 2007 m. rugpjūčio mėn.), Plungės raj. Dėl trišalių tarybų įsteigimo derybos vyksta Tauragės rajone, Alytaus mieste. Dvišalė taryba veikia Radviliškyje (profesinės sąjungos ir savivaldybė).

Profsąjungos toliau rūpinosi kolektyvinių darbo santykių plėtra visuose šalies regionuose. Priemonėse dalyvavo ne tik profsąjungiečiai, į jas buvo įtraukiami darbdavių organizacijų, apskričių viršininkų administracijų ir savivaldybių atstovai. Siekiant įtraukti į dialogą partnerius buvo rengiami mokymai (seminarai, konsultaciniai susitikimai, „apskriti stalai“). Iš viso buvo surengta 119 mokymų, kuriuose dalyvavo 2580 žmonių.

Sekretoriato misija įgyvendinant programą buvo kartu su profesinėmis sąjungomis parengti programos projektą, iškilus poreikiui programą tikslinti, teikti metodinę pagalbą rengiant priemones dėl trišalio bendradarbiavimo plėtos, kontroliuoti priemonių finansavimą ir rengti lėšų panaudojimo ir priemonių įgyvendinimo ataskaitas. 2007 m.. priemonių įgyvendinimui buvo panaudota 1.702 mln. Lt lėšų. 2008 m. iš 1.7 mln. Lt skirtų programai lėšų panaudota 1.62 mln. Lt, nes nuo spalio mėn. programų finansavimas buvo ribojamas dėl lėšų trūkumo valstybės biudžete. Nežiūrint minėtos aplinkybės visos pagrindinės profsąjungų numatytos programos priemonės buvo įgyvendintos.

Lapkričio 24 d. Trišalės tarybos sekretoriatas kartu su profsąjungų susivienijimais surengė visų regioninių koordinacinių centrų vadovų ir atsakingų už programos vykdymą darbuotojų sueigą, kurios metu buvo įvertinti centrų veiklos rezultatai, tartasi dėl 2009 metų prioritetų. Profsąjungų atstovai teigė, kad programos tikslinti nėra reikalo, numatytos priemonės ir toliau bus įgyvendinamos.

Ryšiai su tarptautinėmis organizacijomis

Sekretoriatas bendradarbiavo su Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetu parengiant 2008 m. rugsėjo 25-26 Rygoje vykusį Baltijos valstybių Ekonomikos ir socialinių tarybų forumą.

Kartu su Socialinės apsaugos ir darbo ministerija ir bendradarbiaujant su Ukrainos Socialinių reikalų ir darbo ministerija spalio mėn. buvo surengtas seminaras Kijeve socialinio dialogo plėtos Ukrainoje klausimais. Sekretoriato atstovai Kijeve skaitė pranešimus.

Sekretoriatas rugsėjo mėn. priėmė Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto (EESRK) informacinių technologijų ir viešųjų ryšių specialistų delegaciją. Buvo tartasi kaip optimizuoti informacijos apie Lietuvos trišalės tarybos veiklą tiesioginį teikimą EESRK interneto portalui.

Bendradarbiaujant su Kinijos Liaudies Respublikos ambasada Lietuvoje buvo parengtas Kinijos Ekonomikos ir socialinės tarybos vizitas Lietuvoje, kuris įvyko gruodžio 8-10 dienomis. Delegacija susitiko su Trišale taryba, buvos pasikeista socialinio dialogo patirtimi.

Trišalės tarybos sekretoriatas
2009 m. sausis